

Als chef-dirigent van Holland Symfonia mag Otto Tausk natuurlijk niet ontbreken op de bok bij alle mooie programma's die het orkest in jubileumseizoen 2011-2012 verzorgt. Naast de werkzaamheden die hij bij Holland Symfonia vervult, wacht Otto Tausk de aankomende twee seizoenen een aantal spannende uitdagingen.

In november 2011 ben je bij Holland Symfonia vijf jaar in dienst als chef-dirigent. Je eerste lustrum dus! Hoe kijk je terug op de afgelopen vijf jaar?

"In die vijf jaar hebben we veel diverse programma's gespeeld, en wat mij daarvan het meest is bijgebleven, is dat de musici zich elke keer met volle overgave hebben ingezet, onafhankelijk van welk repertoire of in welke zaal we speelden. Of het nu een balletbegeleiding, de 'Vijfde' van Mahler, het 'Requiem' van Verdi, een Bannink-productie of een educatievoorstelling was. Dat is heel uniek aan Holland Symfonia, dat maak je echt niet overal mee. De frisheid en gretigheid van de musici heb ik altijd als zeer inspirerend ervaren. Ik word nog steeds getroffen door hoe betrokken, bevlogen en bezielde zij zijn."

Het jubileumseizoen, wat staat er allemaal op het programma?

"Ik ben erg blij dat Beethoven een centrale plaats inneemt in dit seizoen. Tijdens het seizoensopeningsconcert 'Beethoven & Berlioz' hebben we zijn 'Zesde symfonie, de Pastorale', gespeeld. Het is de minst heftige en minst grillige van al zijn symfonieën: Beethoven hanteert in dit werk een relatief eenvoudige muzikale taal. Dat maakt het werk kwetsbaar en open, en daardoor is het des te moeilijker om uit te voeren. Binnen Beethovens oeuvre is het een uniek werk, het staat geheel op zichzelf. Daarnaast speelden we Berlioz' 'Les nuits d'été' waarvoor we sopraan Lenneke Ruiten hadden uitgenodigd. Zij is al een aantal keer bij Holland Symfonia te gast geweest en zorgt elke keer voor bijzondere en verrassende concerten. Het is een belevenis om met haar te mogen werken."

Inmiddels is de voorstellingenreeks 'Cacti' met Nederlands Dans Theater begonnen, wat vind je van dat programma?

"Het bevat een prachtig repertoire. Mijn favoriet is 'Lieder eines fahrenden Gesellen' van Gustav Mahler. De muziek sluit precies aan op de choreografie van Jiří Kylián; en dat zou je niet verwachten bij een dergelijk stuk, want het lijkt een heel onwaarschijnlijk stuk om ballet op te maken, maar de manier waarop Kylián dat doet is zeer geslaagd. Als ik naar de choreografie kijk, krijg ik het gevoel dat Kylián tijdens het creëren ervan de muziek als uitgangspunt heeft genomen, in plaats van de muziek als ondersteunde factor te beschouwen. Nederlands Dans Theater is een geweldig gezelschap, het artistieke niveau is bijzonder hoog. Bovendien heb ik bij hen altijd het gevoel dat je echt sámen iets maakt."

Een deel van de muziek die gespeeld wordt in de voorstellingen met NDT staat ook op het programma tijdens het concert 'Schubert & Mahler'...

"Dat klopt! Op 27 november speelt het orkest 'Schubert & Mahler' in de Philharmonie. Dan brengen we opnieuw 'Lieder eines fahrenden Gesellen' ten gehore. Op het concertpodium is dat natuurlijk wel anders dan met ballet erbij; je bent vrijer in je tempi en fraseringen, zowel de solist als ik kunnen meer momenten naar ons toehalen. Daarnaast brengen we de 'Derde symfonie' van Franz Schubert. Dat is mijn lievelingssymfonie van deze componist. Er zit een onmiskenbare tragische ondertoon in, ook al staat hij in D majeur. Ik krijg er een gevoel bij dat, hoewel we allemaal samen op de wereld zijn, je het toch alleen moet doen..."

Je zei dat je blij bent dat Beethoven een centrale plaats inneemt in dit seizoen. Tijdens het jubileumconcert in februari 2012 speelt behalve hij ook die andere grote componist een belangrijke rol...

“Ja, Brahms! Tijdens dit concert staat zijn beroemde ‘Dubbelconcert’ op het programma. We hebben de afgelopen jaren veel Brahms gespeeld. Ik vind dat zelf het mooiste repertoire voor een symfonieorkest omdat het goed is voor de klankontwikkeling, de identiteit en het samenspel van het orkest. Maar het is natuurlijk ook prachtige muziek. Met dit werk sluiten we als het ware de Brahms-cyclus af die we een aantal jaren geleden zijn begonnen. En omdat het ons jubileumconcert is, spelen we het met solisten uit eigen orkest, namelijk concertmeester Sarah Oates en cellist Artur Trajko. Zij zijn uitstekende orkestmusici die bovendien geweldige solistische kwaliteiten hebben en dus zetten we ze graag in de schijnwerpers zodat het publiek ze beter kan leren kennen. En van Beethoven brengen we zijn ‘Vijfde’. Die symfonie is een kernbegrip binnen de muziekliteratuur. Ik kijk er erg naar uit om juist dit werk met het jubileum te spelen; in de vijf jaren dat ik als chef-dirigent aan het orkest verbonden ben hebben we het nooit gespeeld.”

Maar voordat het zover is, presenteert Holland Symfonia als vanouds het Nieuwjaarsconcert op 1 januari...

“Met het Nieuwjaarsconcert blijven we in de traditie van de walsen, maar deze keer uit het Russische repertoire. Ik voel me erg thuis in de Russische muziek, ik dirigeer dat graag. Ik heb tijdens mijn muziekopleiding veel Russische invloeden gehad. Allereerst had ik een Russische vioolleraar en later werd ik assistent van dirigent Valery Gergiev. Ik druk me graag uit in de Russische muziek: er ligt veel dramatiek in, het is heel melancholisch. En een wals is een bij uitstek Russisch expressiemiddel om een verhaal te vertellen.”

We hebben allemaal in de pers kunnen lezen dat jou vanaf augustus 2012 een nieuwe betrekking wacht als chef-dirigent bij het Synfonieorchester Sankt Gallen in Zwitserland.

“Ja, inderdaad! Ooit ben ik door dat orkest uitgenodigd voor een gastdirectie en toen heb ik door omstandigheden voor het eerst in mijn leven moeten afzeggen. Ik vond dat vreselijk, maar ik moest dat echt doen. Een jaar later hebben ze me nogmaals gevraagd, en die samenwerking is heel goed bevallen. Uiteindelijk heeft uitgerekend het enige orkest dat ik ooit heb moeten afzeggen mij als chef-dirigent aangesteld! Ik ga daar veel mooie symfonische producties doen, en bovendien twee grote operaproducties per seizoen. Ik ben namelijk ook benoemd tot muzikaal leider van de opera die bij het orkest hoort. Het is altijd een langgekoesterde wens van mij geweest om opera te dirigeren, dus dit is een unieke kans. De eerste twee opera’s die ik ga leiden zijn ‘Ariadne auf Naxos’ van Richard Strauss en ‘La Forza del Destino’ van Giuseppe Verdi. In de planning staan nog ‘Don Giovanni’ van W.A. Mozart en ‘De vliegende Hollander’ van Richard Wagner.

De stad Sankt Gallen ligt heel centraal in Europa, vlakbij Oostenrijk, Duitsland en Italië. Dat is ideaal voor mij als dirigent omdat er zoveel belangrijke steden omheen liggen waar veel gebeurt op het gebied van muziek.”

In het najaar van 2012 zul je samen met Holland Symfonia bij de Avro op televisie te zien zijn met het programma ‘Maestro!’, kun je daar iets meer over vertellen?

“‘Maestro!’ wordt een serie van acht afleveringen waarin bekende Nederlanders die nog nooit een dirigeerstok hebben vastgehouden leren dirigeren. Elke week laten zij aan mij en het orkest zien wat zij hebben geleerd. De musici stemmen aan het eind van elke aflevering een deelnemer weg en uiteindelijk is er één winnaar. Het programma heeft een hoge amusementswaarde vanwege

de BN'ers die meedoen en de bekende symfonische werken die de revue passeren. Maar het is vooral een manier om klassieke muziek op een toegankelijke manier dichterbij het grote publiek te brengen. Daarnaast is het voor mij een gelegenheid om te vertellen wat ik nu eigenlijk doe: wat gebeurt er met het orkest als ik daar sta, en wat zou er gebeuren als ik er niet zou staan? Ik ben blij dat ik dit met Holland Symfonia mag doen; het orkest is heel geschikt voor dit soort programma's. Een orkest moet er namelijk wel voor openstaan om gedirigeerd te worden door iemand die dat nog nooit heeft gedaan en dat (nog) niet kan. En van de musici van Holland Symfonia verwacht ik dat zij dat juist met veel plezier zullen doen."

Hermke Hommes